

Класифікація наукових видань

1. Видавничий Форум

Видавничий Форум – проект за ініціативи Ради університетів Фінляндії UNIFI, який реалізується з 2010 року Федерацією фінських наукових товариств. Мета проекту полягає в класифікації наукових видань провідними експертами для оцінювання результатів наукової діяльності не за кількістю публікацій, а за якістю видань, які їх опублікували. Перший рейтинг Видавничого Форуму було завершено в 2011 році.

Робоча група Видавничого Форуму складається з представників різних зацікавлених сторін: Федерації фінських наукових товариств (TSV), Ради університетів Фінляндії UNIFI, Академії наук Фінляндії, Ради бібліотек фінських університетів, Національної бібліотеки Фінляндії, CSC – наукового ІТ-центру, Міністерства освіти і культури Фінляндії.

Мета класифікації – створення для всіх наукових публікацій університетів індикатора якості, що використовується в оновленій Міністерством освіти і культури моделі фінансування університетів з 2015р.

http://www.minedu.fi/OPM/Julkaisut/2014/yo_rahoytusmallin_tarkistaminen.html?lang=fi&extra_locale=en

2. Система оцінки якості наукових публікацій

Робоча група Видавничого Форуму виявила, що використовувати цитування як показник якості публікації доцільно в природничих і медичних науках, адже публікації в цих галузях добре покриті базами даних цитувань – аналіз індексу цитування точно відображає картину досліджень. Проте суттєва частина публікацій у галузі технологій та соціальних і гуманітарних наук випадають з баз даних індексів цитувань. Тому аналіз індексу цитувань є недосконалим інструментом для оцінки якості досліджень у цих галузях.

Наслідуючи норвезький і датський приклади, було створено систему для поліпшення оцінки якості наукових публікацій, засновану на класифікації ресурсів (наукових видань) – друкованих і цифрових журналів, періодичних видань конференцій, антологій та монографій видавців, що спеціалізуються на публікації результатів наукових досліджень.

Оцінювання ресурсів проводиться за 23 експертними групами (на 2014-2017):

- 1 Mathematics and statistics
- 2 Computer and information sciences
- 3 Physical sciences, space sciences and astronomy
- 4 Chemical sciences
- 5 Geosciences and environmental sciences
- 6 Biosciences I
- 7 Biosciences II
- 8 Civil engineering and mechanical engineering
- 9 Electrical and electronic engineering, information engineering
- 10 Chemical engineering, materials engineering and environmental engineering

- 11 Medical engineering, biotechnology and basic medicine
- 12 Clinical medicine I
- 13 Clinical medicine II and dentistry
- 14 Health sciences and other medical sciences
- 15 Agricultural sciences
- 16 Economics and business
- 17 Social sciences, media and communications, interdisciplinary social sciences
- 18 Psychology and educational sciences
- 19 Political science, public administration and law
- 20 Philosophy and theology
- 21 Languages
- 22 Literature, arts and architecture
- 23 History, archaeology and cultural studies

3. Класифікація видань

Всі наукові видання оцінено експертами і розкласифіковано за 3 рівнями:

Рівень 1 (базовий)

Базовий рівень, містить 80% визнаних експертами національних та закордонних журналів і серій, 90% видавництв.

Рівень 2 (провідний)

Вищий, провідний рівень, якому відповідає 20% класифікованих журналів і серій, 10% класифікованих видавництв, містить наукові ресурси, які широко цінуються експертною аудиторією відповідних галузей з дослідниками, які прагнуть опублікувати свої найкращі роботи в цих виданнях.

Рівень 2 переважно надається міжнародним науковим ресурсам, з редакторами, авторами та читачами, які представляють різні країни.

Частина видань другого рівня експерти виокремлюють в окрему категорію рівня 3.

Рівень 3 (найвищий)

Найвищий рівень, якому відповідає лише 25% ресурсів другого рівня (5% від загального числа визнаних експертами ресурсів). Він містить найбільш впливові міжнародні ресурси з дуже високим імпаکت-фактором (рівнем впливу, який вимірюється за допомогою індексу цитування). Редакції таких видавничих ресурсів утворені з провідних дослідників у цій галузі, і публікації в них високо цінуються міжнародним науковим співтовариством.

Всі решта ресурсів, які не відповідають жодному рівню, не визнаються експертами і отримують позначку 0.

Рейтинг видавничих ресурсів 1-3 переглядається кожні чотири роки. Останній перегляд було зроблено у 2014 р. Нові видання додаються до рівня 1 раз на рік.

4. Застосування класифікації

Попередня модель фінансування, яка враховувала кількість публікацій і не враховувала їх якість, і за якою тільки 2% загального бюджету університету виділялось за наукові публікації, була розкритикована академічною спільнотою через те, що не стимулювала поліпшення якості наукових публікацій.

Нова модель фінансування університетів, яка створена для врахування якісної складової наукових досліджень і стимулювання підвищення їх якості, передбачає виділення 13% бюджету на наукові публікації, з яких 9% - мають надаватися за публікації 2-го і 3-го рівня (найвищий), а 4% - за публікації в виданнях 1-го рівня.

Метою проекту було створення інструменту оцінки якості наукових досліджень, який використовуватиметься в моделі фінансування університету та для оцінки діяльності науково-дослідних організацій чи дослідницьких галузей. Іншою важливою метою є підвищення обізнаності дослідників про наукові видання високого рівня, що стимулює підвищення рівня амбіцій науковців.

Необхідно зауважити, що Рейтинг Видавничого Форуму призначений для оцінки великих обсягів публікацій. Класифікація не підходить для порівняння між науковими напрямками і, ні за яких обставин, не може замінити рецензування змісту публікацій в оцінці окремих дослідників або дослідницьких груп.

Більше інформації щодо описаної вище системи класифікації можна знайти за посиланнями

<http://www.tsv.fi/julkaisufoorumi/english.php>

User Instructions of the Publication Forum Classification
Final report of the Publication Forum project 2010-2012